

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Bien et mon droll.

Diese COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 22 NOVEMBER.

Advertentien van Zes regels en daan beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 November.

De donderdag van de zitting van gisteren is de bespreking van Buitenlandse Zaken afgedaan. Bij art. 6, koninklijk besluit van 1848, worden een paar aanmerkingen gemaakt. De heer Bieruma Oosting deelt mede dat de konsulaire agent te Melbourne, zeker buiten weten der Regering, hogere ingelden, dan het tarief toelaat, in rekening brengt. Hij verzoekt dat daaraan een einde gemaakt wordt. De minister antwoordt, dat er te Melbourne niet een konsulaire maar een kommerciële agent bestaat. Omtrent dien agent zijn ook hem klachten ter oore gekomen; maar hij kan hem thans noch veroordeelen, noch verdedigen; hij moet zich bepalen met te verzekeren dat zijne instructiën hem aan het tarief binden. De heer Oosting komt nog op de zaak terug, om op te merken dat de kommerciële agent den titel aanneemt van konsulaire agent en als zodanig regten heeft. De minister belooft dienvolgens dat hij een onderzoek zal instellen.

De heer Storm verlangt te vernemen wie onze konsulgemaal te New-York is. Hij vraagt zulks naar aanleiding van een brief, in het Handelsblad van 18 Augustus j. opgenomen, waarin eenige Nederlanders te New-York gevestigd de keus van den konsulgemaal „eene onwaardige keuze” noemen. De minister antwoordt dat bedoelde konsul is de heer R. C. Burlage, een achtungwaardig man, den minister aanbevolen door de meest geachte handelshuizen van Amsterdam en Rotterdam. Hij verzoekt niet af te gaan op dergelijke berichten. Hij moet reeds vooruit zeggen, dat de beschuldiging onjuist en onverdiend is. Om zoo iets goed te maken moet men feiten aangeven. Hij zal zich het Nummer van het Handelsblad laten voorleggen.

Daarna worden de overblijvende artikelen aangenomen art. 15, geheime uitgaven, waarbij eenige discussie plaats heeft. De heer van Hoëvell ontkent niet dat het mogelijk kan zijn, dat de minister geheime uitgaven doet; maar hij kan het niet aannemen dat daarvan nooit geene verantwoording wordt gedaan. Hij wijst op de mogelijke misbruiken en hoe vroeger werkelijk misbruik is gemaakt van geheime fondsen.

De minister antwoordt, dat geheime uitgaven, zoo min naderhand als vooruit kunnen worden bekend gemaakt; hetgeen volkomen waar is. Door de bekendmaking houden zij op geheim te zijn. Verantwoording te vragen van geheime uitgaven staat gelijk met afschaffing daarvan. Overigens zegt de minister, dat hij ze verantwoordt aan den koning, die hem door een koninklijk besluit dechargeert. Hij blijft dus slechts eene kwestie van vertrouwen al of niet in den minister gesteld. De heer van Hoëvell komt op tegen dit laatste. Bij hem is hij deze uitgave geen sprake van vertrouwen. Hij wenscht slechts verantwoording van het gebruik der geheime fondsen.

De heer van Zuylen deelt mede, dat hij gedurende de zes maanden van zijn beheer nooit voor een cent beschikt heeft over den post van geheime uitgaven, dien hij op zijne begrooting gevonden had; hij heeft ook in zijne werkplaatse geen onbetrouwelijkheid gezien, om er gebruik van te maken.

De heer van Rosse vraagt, waarom Buitenlandsche Zaken een afzonderlijke post van geheime uitgaven op de begrooting moeten hebben, dewijl hoofdstuk XII een algemeen post van geheime uitgaven heeft, waarover ook dat departement beschikken kan?

De minister antwoordt den heer van Zuylen, dat ook hij soms in geen vijf maanden over eene geheime uitgaaf beschikt, maar dat zijne ondervinding van jaren hem de noodzakelijkheid dier uitgaven heeft bewezen.

Daarop heeft de heer van Eck nogmaals op verantwoording, die althans, zoo meent hij, in komité generaal kunnen worden gedaan, aangedrongen. Maar het is onverschillig, dat eene geheime uitgaaf, om geheim te zijn, niet kan verantwoord worden. Wij begrijpen 't dat men geheime uitgaven onnoodig acht. Maar aangezien dat zij noodig zijn, moeten zij onverantwoord blijven, wil men ten minste dat zij geheim zijn.

Nadat de heer Mackay heeft opgemerkt, dat bij het aannemen over dezen post geene kwestie van vertrouwen

te pas komt; wordt de zaak aangenomen met de groote meerderheid van 21 stemmen.

Het geheele hoofdstuk III wordt, daarin met 47 tegen 16 stemmen aangenomen.

Vervolgens zijn de algemeene beraadslagingen geopend over de begrooting van Justitie; hoofdstuk IV. Zij waren kort.

De heer Zijker heeft nogmaals doen uitkomen, dat hij het ministerie ondersteunt om de spanning, die de reaktionaire partij heeft getracht te veroorzaken in de gemeederen door het opwekken der godsdienstige hartstogten. En hij constateert hoe dit ministerie groote en merkbare stappen heeft gedaan om de konstitutionnele partij te nadren.

Naar aanleiding van eenige aanmerkingen en vragen van de heeren Reede van Outhoven, Mackay en van Lynden antwoordt de minister van Justitie. Op het verlangen van den heer Reede, dat de traktementen der ambtenaren zouden worden vastgesteld bij algemeene maatregel, dat zulks onuitvoerbaar is. Er wordt geen bewijs daarvoor aangebracht. Alleen noemt de minister eenige onlegenheden op, namelijk dat de bezoldiging der vermeerderen zou — er wordt niet gezegd waarom — en dat de invloed, dien de minister in zijn departement hebben moet, er door verminderen zou. Dit laat zich begrijpen, als de minister eenige speling met het bezoldigen heeft. Het blijft evenwel eene vraag, of de invloed van den minister in het departement van Justitie vermeerderd is door de verhooging van traktement aan den sekretaris-generaal toegestaan? Wat de aanmerking betreft, dat de algemeene regel telkens zou moeten worden veranderd naar gelang soms in de eene afdeeling meer werk voorhanden was dan in de andere: dat doet hier niets ter zake. Daaruit blijkt wel, dat de minister speelgeld heeft, om te beloonen naar gelang van den arbeid, dien hij vraagt; maar ook die immers waren bij algemeene maatregel te bepalen. 2°. Hij meent dat de kosten der rijks politie door het Rijk moeten worden gedragen. 3°. Omtrent de procureurs-generaal in de provinciën acht hij het goed, dat hun het oppertoezicht van de politie in de provinciën is opgedragen. De ondervinding heeft daarvan, ook naar onze overtuiging, het nut bewezen. 4°. Hij verzekert dat zoo veel mogelijk eene tegemoetkoming, maar ook slechts eene tegemoetkoming aan de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongeregten gegeven wordt. Maar het gaat niet aan om nu een voorstel te doen om ze te bezoldigen. 5°. Met de kleine onkosten der regterlijke kollegiën tracht hij gelijk in alles regtvaardig te zijn. 6°. De archieven der gemeenten zouden mogelijk kunnen worden geschild; behalve dat verscheidene afschriften van akten een authentiek karakter moeten hebben. Ook zouden aan weinige gemeenten het overnemen van hunne stukken uit het archief van de regthaken gelegen komen.

Na dit antwoord komt de heer Hugenholtz op tegen dit hoofdstuk, om de verhooging van traktement aan den sekretaris-generaal verleend ten spijt van de laatste leden jaar daartegen uitgebrachte stem der Kamer. Hier is bewijs van gemeen overleg. Hij meent overigens als de theorie van den minister opgaat; dat hij de traktementen kan bepalen, met hij slechts blijft binnen het hem verleende cijfer, dat dan de traktementen der ambtenaren geheel overgelaten zijn aan de ministeriële beschikking.

De heer van Eck zegt, dat deze aangelegenheid bij art. 2 kan worden besproken. Hij verklaart dat hij tegen dit hoofdstuk is; 1°. om den post van het hoog militair gerechtshof; 2°. om de vrij algemeene klachten over de werkzaamheden aan het departement, waarvan er velen niet of niet behoorlijk geregeld zijn.

De minister zegt ten aanzien van het traktement van zijn sekretaris generaal, dat dit reeds bij koninklijk besluit verhoogd was, zóó dat de zaak in de Kamer besproken werd. Hij meent dat hij, na het amendement der Kamer, waarvan hij de strekking kende, dat koninklijk besluit niet mogt intrekken. Er is, betuigt hij, veel werk aan zijn departement, dat hij niet op klerken kan laten aankomen. Hij kan niet alles te gelijk veranderen; maar hij

meent dat alles het best gaat, als het voer voer wordt behandeld. Een ander stelsel van werken noemt hij revolutie, zijne manier daarentegen, noemt hij die van hervorming.

Daarover is de heer van Eck te regt gehelgd. Hij qualificeert dat, zich van magispreuken bedienen. De woorden hebben velerlei zin; liet komt er slechts op aan te weten, in welken zin zij moeten worden verstaan.

Daarna worden de algemeene beraadslagingen gesloten. Bij art. 2 (traktement der ambtenaren) komt de kwestie van de verhoogde bezoldiging van den sekretaris-generaal. De heer van Eck stelt voor om den post nogmaals met f 1000 te verminderen; dan zal de minister buiten staat zijn om den sekretaris-generaal f 5000 toe te kennen, of het zal nogmaals blijken, dat de minister meer vraagt dan hij noodig heeft. De heer van Hoëvell ondersteunt het amendement op denzelfden grond, waartegen de minister opkomt met de verklaring, dat hij op het koninklijk besluit niet zal terugkomen, dewijl hij er dan nog liever het geld uit zijn zak zou bijleggen.

Nadat de heer van Nispen van Sevenaer de zaak had toegelicht en de meening geuit dat hier geen strijd is tusschen het regt der kroon en 't regt der Kamer, gaat men tot stemming over en wordt het amendement met 42 tegen 21 stemmen verworpen. Art. 2 daarna goed gekeurd zijnde, wordt de zitting tot heden verdaagd.

Nieuwe handleiding tot de geschiedenis der Nederlanden, ten gebruik bij het middelbaar onderwijs. A. M. D. G. Arnhem, ter boekdrukkerij van Josué Witte.

Wij heeten dit boekje, als eerste proeve eener betere redaktie onzer geschiedenis in beknopte form, hartelijk welkom. Het is toch maar al te waar, dat er tot heden, bij volkomen gebrek aan iets dergelijks, nog een veel te ruim gebruik werd gemaakt van leerboekjes, die niet meer op de hoogte der inzichten staan, waartoe eene wijsseriger beoefening der geschiedenis, met inachtneming der katholieke levenswaarheden, leiden moet. Ontaet dan ook de enkhuiser „onderwijzer” T. Knuivers zich niet zijne inderdaad pitoyable redekaveling over eenige gebeurtenissen in Holland, onder den stouten titel van „Geschiedenis des Vaderlands tot op onze tijden, ten behoeve van meer gevorderde leerlingen”, voor den achtsten maal te herdrukken — wij hebben, helaas, ondervonden dat katholieke onderwijzers er geen kwaad in zien dit gebrekkig en plat geschriftje, waarin oppervlakkigheid, onvolledigheid en het maiste pedantismus om den palm strijden, hunnen leerlingen in handen te geven. In de hoofdstad, wordt op scholen, uit louter katholieke leerlingen bestaande, dit boekje gebruikt. Deze leerlingen, hadden echter aanspraak op eene grondige, degelijke, breed opgevatte voorstelling der landsgeschiedenis, voorstelling, gerijpt in een geest, die van de katholieke wereldbeschouwing doorvoed, voor de vizevazierijen, slaatweden en heethoofdige partijbelangen der kleine sektarissen, welke sinds 1570 den toon in de geschiedschrijving onzer schoolboekkerij voeren, noch toegevendheid noch smaak heeft. En voor die leerlingen, welke aanspraak hebben op de geschiedenis en dezen auteur, wordt echter een boekje, als dat van Knuivers, bruikbaar gekeurd, waarin de volgende kurioziteiten op den tast, voorkomen:

Bl. I. „Waarde Jeugd! Ons vaderland, zijnde de dierbare plek gronda, waarop gij het eerste levenslicht aanschouwde, en waar gij nog dagelijks zoo veel zegeningen geniet, heet Nederland.” Och kom, meester! ... St. Die naam welke denkelijk (!) eene verkorting is van Noeder Deutschland.....

Op bl. 2: „Eene tirade, ter gunste van de vredesvrienden!” Van bl. 12 tot 17 handelt Knuivers de geheele geschiedenis af, van de Batavieren tot aan Karol de Groote, met invoering van het Christendom en al. Bl. 15: „Clovis werd door zijne gemalin, die zelve in het Christendom opgevoed was, tot het aannemen daarvan overgehaald.” Een ander Frankisch Vorst, Dagobert genaamd, stichtte in het begin der 7de eeuw eener christenkerk te Utrecht, terwijl de goudsmid Eligius (waarom niet „baas Eligius”) „en zeker Amandus” (een zekere mijnheer die en die, een zekere Knuivers, die zeer on-

zeker voorstellingen van onze geschiedenis heeft), » twee vrome zendelingen, onder de Friezen en Vlamingen het Christendom predikten." Dit is zoo wat de eenige keer, dat er van nog andere Nederlanders door de Hollanders *expres* gewaagd wordt.

Bl. 20. » De zonen der Graven droegen den naam van Jonkers", en onze Graven en Gravinne waren eigenlijk » kleine Koningen en Koninginnen."

Bl. 25. » De middeleeuwen kenmerkten zich vooral door woestheid en onkunde", en de schoorsteenen haalden wij uit het Oosten bij de kruisvaarten.

Bl. 27. Onder Willelm den Tweede » of misschien wel vroeger ontstond de *ridderstand*, waartoe zulke personen behoorden, die zich door dapperheid en moed boven andere verdienstelijk maakten."

Bl. 34. » Willem V.... speelde al dadelijk den trouweloos". En dan krijgt men weder een alleraandoenlijkst tafereel van de » diep ongelukkige [hoeksche] moeder", die uit wanhoop, » zich in een klooster begaf, waarin zij spoedig daarop door droefheid overstelp, overleed" (stijlles). » Dan ook Willems levensgeluk werd door knaging (?) en onrust voor altijd verwoest; *daarboven* werd hij krankzinnig".... » Dat het u tot waarschuwing strekke, kinderen! hoe wrang de vruchten zijn, indien gij het leven eener *geliefde* moeder door uw snoed gedrag verbittert!"

Bl. 36. Jacoba » heeft op schoonheid, verstand en moed de hoogste aanspraak". Of Knuivers op schoonheid aanspraak heeft, weten wij niet; wel dat het niet genoeg is op de beide laatste ingrediënten aanspraak te maken — om ze te bezitten. » Zij behoorde tot de hoeksche partij, en is driemaal hoogst ongelukkig getrouwd geweest."

Bl. 43. Van Karel de Stoutes dood wordt gezegd: » Zoo verschrikkelijk is soms het uiteinde van een overvloediger, die in het najagen van ijdel roem zijne grootste eer stelt." Ook aldus te lezen: » die in het najagen van ijdele eer zijn grootsten roem stelt"; of, » die in het najagen van den grootsten roem of eer, zijne ijdele eer of roem stelt." En zoo leeft een enkluizer scholarch met de schoonste figuren onzer geschiedenis.

Bl. 47. » Naar aanleiding van al hetgene gij tot hier toe gehoord hebt, kan het wel niet anders [leergierige Jeugd], of gij bejammert met mij" [Knuivers namelijk], » die RUWE EN ONRESCHAAFDE TIJDEN, toen twisten, verdeelheiden en opschuddingen allerwege zulke nameloze onheilen stichtten, die, helaas! [geeuwt Knuivers], door zoo weinig groote en edele daden werden afgewisseld. Doch gelijkt [kinderjes] daarentegen te bedenken, dat, even geest de stikdonkere nacht niet eensklaps door het heldere en vrolijke daglicht wordt vervangen, alzoo ook enz."

Bl. 48. » Koster en Beukelszoon" — de boekjes en de baring: zie daar de steunpilaren van al het geluk, dat Nederland later ten deel viel (!).

Bl. 53. » De kleeding van Filips [III] was geheel spaansch". Ja, even spaansch als die van Koningin Elisabeth van Engeland, Koning Hendrik III van Frankrijk, en Willem IV » den grondlegger van onzen Staat" (!) — bl. 53. » Nederlands redder" (!).

Bl. 54. » Maria van Oostenrijk bevestigde zich met de rug om den jongen Willem reeds vroegtijdig die edele gevoelens in te boezemen, waarvan hij naderhand zulke treffende proeven gaf."

Bl. 56. » Drie honderd edelen verbonden zich tegen den *spaanschen* Vorst": rara wie is dat? — De zoon van den Genoom Karel den Ve, de kleinzoon van Philips den Schoone, de wettige Graaf der Nederlanden, Koning Filips II. De beeldstormerij wordt genoemd » de schandelijke roof van het gemeen, aan wel bijna 400 kerken gelyde", dat staat Knuivers niet mooi: neef Job op den mesthoop te desavoeëeren.

Bl. 57. » Beide voortreffelijke mannen [de Graven van Egmond en Hoorne] waren 's volks welzijn met warmte toegedaan, en moesten hierom, gelijk zoo veel andere edelen, vallen."

Bl. 58. » Aremborg, een spaansch legerhoofd."

Bl. 62. » Bossu, Stadhouder van Holland, Zeeland en Utrecht, poogde den *Briel* voor de Spanjaarden te herwinen". Bl. 63. » Daarenboven besloten de vereenigde edelen en steden van Holland, den prins van nu aan tot 's Konings wettigen Stadhouder over Holland, Zeeland, Friesland en Utrecht te erkennen." Hij werd, » door de Staten in de mogelijkheid gesteld, om... eenige Steden, in het tegenwoordige België gelegen, op den Vlaand [den Graaf namelijk, wiens *wettige* Stadhouder hij gezegd wordt te zijn] te veroveren."

Bl. 63. De aanval, gedurende den nacht, op 's Prinses Legeplaats voor Bergen, door drie duizend vijanden, wordt een » verraad" genoemd, dat » ondsliuip"; maar » de Voorzichtigheid", zegt Knuivers, » die de *zijnen* (?) in zijne hoede neemt, spaarde den *grooten* Zwijger, ten nutte des Vaderlands."

Bl. 68. » Andria Alva zijne bekwaamheid als veldheer met meerdere zachtheid en inschikkelijkheid jegens de ingezetenen dezer landen had weten te vereenigen; zoo zouden de Nederlanden, als eene schoone parel aan de kroon van Spanje (!), voor Flips behouden zijn gebleven."

Bl. 77. » De Staten der vereenigde provinciën verklaarden den *Spaanschen* Vorst van de oppermagt dezer landen vervallen."

Men ziet uit deze aanhalingen, dat Knuivers inderdaad gematigd is, in zijne voorstellingswijze. Het is in iemand, die zoo weinig van de zaken blijkt te begrijpen, inderdaad te prijzen, dat hij blijkbaar met ingetogenheid zijn oordeel zegt. Maar niettemin, onze kinderen worden met al die welmeenende doch door en door valsche voorstellingen vertrouwd gemaakt, en naar zij het geleerde beter onthouden, raken zij dieper in den doolhof der geschiedvervalsing. Knuivers verdient lof, dat hij, op het gevaar af van gevolgen zonder oorzaak te vertellen, zich bij zijn best onthoudt van godsdienstzaken aan te roeren, die, in zijn mond, kwetsend voor Katholieken zouden zijn: maar zoo doende krijgen de kinderen, met dat al, eene jammerlijk veruinkte geschiedenis.

We juichen daarom ten zeerste toe de poging van den katholieken schrijver, wiens werkje aan het hoofd dezes is aangekondigd.

Daarin wordt rekening gehouden van de geschiedenis van al de Nederlanden, en de zaken der XVIe Eeuw worden er meer in het ware licht gesteld.

Toch — hoe verdienstelijk het boekje ook zij — bevreemdt het nog gansch niet de regtmattige wenschen, die men naar eene goede beknopte vaderlandsche geschiedenis, vormen mag Men heeft een » vaderlandsche geschiedenis" voor zich genomen en de verkeerde plaatsen verbeterd. Zoo moet het niet zijn. Die eene beknopte geschiedenis van het schoon en roemrijk vaderland wil schrijven, waar het trouw gemoed zich met beurtelingsche gulheid en kieschheid uitsprekt in de schoone nederduitsche taal — waar nooit een persoon, die den bijnaam van *grooten* of *kleinen* *zwijger* gevoerd heeft een inheemsche type en alom geliefde figuur kon zijn — waar zoo vele goede volkszedes van ouds bewaard zijn gebleven, door de kruisingen aller beroeringen en onwendingen heen — waar men een volkskarakter aantreft, dat zich kennelijk, schilderachtig en veelszins voordeel van de nabuurlingen onderscheidt — waar het nimmer aan helden, aan edelmoe digheid ontbroken heeft, ook niet in de rijen dergenen die de zaak der dwaling voorstonden — waar de provincie, die in de laatste twee eeuwen den hoventoon in het politieke gevoerd heeft, volstrekt niet belangrijker is dan de andere gewesten, waar men, om het zeerst de monumenten van het krachtig leven van volk en individuen, in de afgelopen eeuwen, terugvindt — waar meest tijds in den strijd der partijen een noodlottig dramatisch belang de zaak van het regt en van het onregt compliceert — zóó dat men zelden opvoorwaardelijke toejuiching hier, onvoorwaardelijken smaad daarginder kan aanbrengen — waar juist het inzicht dezer laatste waarheid de verdraagzaamheid en weérzijdsche achting bevorderen moet van de jonge burgers des lands, die tot de verschillende » kerkgenootschappen" behooren — die deze geschiedenis schrijven wil, moet van meet af, de oorkonden gaan bestudeeren, en hij zal verwonderd staan over het veel rijkere tafereel, dat zich voor zijne blikken zal ontrollen. Dan moet hij ook vooral opmerken hoe alle ontwikkeling — godsdienstige, staatkundige, aesthetische, industriële, wetenschappelijke en wat er al meer zij — hand aan hand is gegaan; en hand aan hand zal hij de verschijnsels naar chronologische orde ook opleiden voor het oog van zijn lezer. Dan moet hij bijv. al aanstonds niet meer het aanbidden van de » zon, de maan, de sterren, het vuur en de boomen" als schen ring en inslag van de godsdienst onzer oud-germaansche vaders voorstellen. Dan kan hij zijn titel niet willen vereenigen met eene *would be* grieksche (echter gevlengelde) Muze der historie; met » bijhebbende" obelisk en tempels. Dan zal zijn stijl ook minder den schijn krijgen, als of de voorstelling der daden van Willem I bijv. slechts daardoor gekorrigeerd ware, dat men in het oude vaderlandsche-historieboekje overal waar de » vrome Prins" stond slechts vrome doorgehaald, en er snoode voor in de plaats gesteld had. Dan zal men ook wat dieper in de roersels der handelende personen indringen, en over sommigen geen oordeel uitbrengen, dat van ligtvaardigheid moeilijk vrij te plaiten schijnt. Dan zal ook zoo'n beknopte geschiedenis de *essence* wezen van eenige duizenden vellen papier, waarop men zich voer de verdienstelijke moeite getroost zal hebben, alles voor zijn eigen geweten breed te ontwikkelen en te motiveeren.

Ondanks dat alles — duizend maal liever zagen wij in de handen onzer kinderen deze zedige » Nieuwe hand leiding" dan de onnoozele en toch hoogst schadelijke » Geschiedenis des Vaderlands" van den welmeenenden Knuivers. Wij kunnen daarom voor het oogenblik het boven aangekondigd boekje den onderwijzers zeer wel, als de tijdelijke vervulling eener dringende behoefte, met nadruk aanbevelen.

Uit 's Gravenhage wordt aan de *Gron. Ct.* het volgende berigt toegezonden: » De staats-kommissie omtrent de emancipatie der slaven in onze west-indische koloniën heeft in den loop dezer week een eerste rapport omtrent hare

werkzaamheden uitgegeven, op last van den minister van Koloniën, bij de Gebrs. van Cleef alhier. Zij adviseert daarin tot opheffing van de slavernij, geeft verslag van den oorsprong, aard en wezen der afrikaansche slavernij van de gevolgen, die de emancipatie in Britsch en Frans Guyana heeft gehad; van 29 voorstellen tot emancipatie voor de nederlandsche koloniën, vóór en na openbaarmaking of bij de regering ingediend, enz. Verder ontvouwt zij de beginselen van een voor Nederland aannemelijk emancipatie-plan en toetst drie ontwerpen, waarvan zij het eene bij meerderheid heeft aangenomen en door haar in het rapport wordt opgenomen, met de gronden waarop het rust. In de bijlagen vindt men eene met zorg bewerkte kaart van Suriname, de gehouden enquête enz. Er zal nog een tweede rapport verschijnen, omtrent de West Indische eilanden en de kust van Guinea, dat het eerste alleen over Suriname zelf handelt."

Men verneemt, dat jl. Vrijdag al de leden der kommissie voor de vaart op den Rijn alhier zich vervorg hebben bij den heer Burgemeester dezer stad, om te protesteeren tegen de onverdiende blaam, in de memorie van toelichting der gewijzigde begroting over 1855 door het dagelijksch bestuur op de kommissie geworpen door in deze memorie de zaak, waarover geschil van gevoelen bestaat, anders voor te stellen, dan hare wa toedragt is, en daarin niet te vermelden, wat toch al het dagelijksch bestuur zeer goed bekend was, dat de meerderheid der kommissie reeds in het begin van maand Maart II. haar verzoek om ontslag aan den Koning heeft ingediend, omdat zij vermeende zich niet te kunnen inlaten met de formaliteiten, die het gevolg zouden zijn van het indienen eener jaarlijksche begroting van ontvangsten en uitgaven, zonder eenig nut voor de ha toevertrouwde belangen van den handel en de scheepvaart op den Rijn, en geheel vreemd aan de betrekking haar door den Koning opgedragen. (H.)

De minister van Marine heeft aan de Tweede Kamer als bijlage tot de stukken behorende bij zijne begroting, toegezonden het rapport, uitgebragt door eene kommissie van deskundigen, tot onderzoek van den toestand van het drooge dok te Willensoord.

Door het departement van Finantiën is gedaan de volgende opgave van de op 15 November 1855 in de onderstaande entrepôts aanwezige hoeveelheid ruwe suiker:

Amsterdam	pond. 6,448,629
Rotterdam	3,27,413
Dordrecht	532,341
Schiedam	322,997
Middelburg	1,138,992
Totaal	pond. 11,930,372

Van regeringswege wordt heden aan de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Amsterdam, ook ter mededeeling aan de Kamers te Rotterdam, Middelburg, 's Hertogenbosch en Arnhem, verzonden een berigt over meekrap, en de nitbreiding die de fabrikatie en het gebruik van dat artikel in Rusland in de laatste jaren hebben ondergaan.

AKEN-MAASTRICHTSCHE SPOORWEG:

Ophrengst in Oktober 1855.

8,235 Reizigers	f 3,713.8
Goederen	5,584.4
Verkochte Steenkolen	12,219.5
Totaal f	21,517.6
Bedrag der vorige opgave	152,318.4
Totaal generaal f	183,836.2

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Dinsdag, 20 November.

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over hoofdstuk III der Staatsbegroting voor 1856 (*Buitenlandse Zaken*).

De heeren Bieruma Oosting en Storm vroegen eenige hederingen over sommige konsultaten naar aanleiding van art. 6 der 2de afdeeling: » Traktamenten en bezoldiging van het personeel der konsultaten", welke door den minister van Buitenlandse Zaken gegeven werden, waarna dit artikel zonder hoofdelijke stemming werd goedgekeurd.

Art. 15. » Geheime uitgaven f 4000", van de 3de afdeeling (*Verscheidene uitgaven*) gaf aanleiding tot eene discussie tusschen de heeren: van Hoëvell, van Zuijlen van Nyevelt, van Boese, van Eck en Mackay en den minister van Buitenlandse Zaken, waarna dit artikel met 42 tegen 21 stemmen werd aangenomen en de overige artikelen dezer afdeeling, met der beraadslaging goedgekeurd werden.

Over de afdeelingen IV (Pensioenen, wachtgelden en andere pensioenen) en V (Onvoorziene uitgaven) werd door den minister het woord gevraagd, en werd na de goedkeuring daarvan alsmede van de artt. 2 en 3 en de beweegredenen van het hoofdstuk, met laatste met 47 tegen 16 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Van der Veen, van Boese, ter Brugge, Hugenholz, de Lom de Ferg, Thijssen, Becke, Jespers, van Eck, Anemaet, van Zuijlen van Nyevelt.

velt, Dullert, Storm, Hengst, Sloet tot Oldhuis, van der Linden, Streus en van Hoëvell.

Daarop zijn de algemeene beraadslagingen aangevangen over hoofdstuk IV (Justitie) waarbij voerden het woord de heeren: van Reede van Oudtshoorn, Zijlker, Mackay, van Nijlen, ter Braegen, Hugenholtz, van Eek en de Minister van Justitie.

Een Naede goedkeuring van art. 1 der 1ste afdeling (Kosten van het Departement) droeg de heer van Eek op art. 2 (Bekendmakingen van den sekretaris-generaal, de ambtenaren enz.) een amendement voor strekkende om die som van 144,000 een vermindering en alzoo te brengen op 791,944.00.

De heeren van Akorlaken, van Hoëvell, Bout van Soeterwoude, van Nispen van Sevenaer en de minister van Justitie hebben behalve den voorsteller daarbij het woord gevoerd, waarna het amendement met 42 tegen 21 stemmen verworpen en het artikel onveranderd aangenomen is.

De Vergadering heeft de 1e afdeling afgedaan en zal morgen met de behandeling der overige onderdeelen voortgaan.

In deze zitting zijn de afdelingen vernieuwd voor de maanden November en December. Deze hebben verkozen tot hare voorzitters de heeren van Zijlzen van N. veldt, de Kempenaer, van Rappard, Storm van 's Gravesande en van Bosse, tot hare onder-voorzitters de heeren Heemskerk, Baud, Schimelpenninck van der Oije, Etout van Soeterwoude en Groen van Prinsterer; en tot leden van de Kommissie voor de Versoekschriften de heeren: Meijlink, de Poorter, Sander, van Reede van Oudtshoorn en Wijnga.

De Kommissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot verhooring van hoofdstuk IX B der Staatsbegrooting voor 1854 heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt.

De dag der beraadslaging over dat wets-ontwerp zal later worden vastgesteld.

GRAVENHAGE, 20 Nov. In de zitting van den Gemeenteraad alhier van heden heeft de heer Burgemeester in zeer treffende bewoordingen medegedeeld het overlijden van het raadslid den heer Weenink en diens vele verdiensten en goede hoedanigheden geschetst. — Onder anderen is, na veelvuldige woordenwisseling, met 17 tegen 12 stemmen verworpen het voorstel van Burg. en Weth., tot het ontslaan van den kommissie der tweede klasse voor de stedelijke belasting Hahn. — Het adres aan den minister van Binnenlandsche Zaken tot het ontwerpen eener wets-voordragt tot onteigening van gronden, ten einde de graving van het kanaal tot Scheveningen voort te zetten, is goedgekeurd. Eindelijk zijn er langdurige beraadslagingen gehouden over het aan den Raad onderworpen kontrakt tusschen Burg. en Weth. en de heeren Holtrop en redakteurs van het dagblad van Zuid Holland en 's Gravenhage, betrekkelijk de overgifte aan de heeren van genootend blad. De meeste artikelen sommige gewijzigd, zijn daarvan goedgekeurd. De beraadslagingen zullen in eene volgende vergadering worden voortgezet.

— Gisteren heeft aan het Provinciaal gouvernement van Zuid-Holland, de aanbesteding plaats gehad 1° van het spannen van den telegraafdraad langs de bestaande palen en het vernieuwen van palen, op den telegraaflijn tusschen Rotterdam en den Moerdijk, in twee perceelen; zijnde perceel 1 aangenomen door den heer J. Valie, te Amsterdam voor / 1150 en perceel 2 door den heer J. Vlocher, te Sliedrecht, voor / 849; en ten tweede: het herstellen en verlengen van twee perpendikulaire kribben en het maken van twee nieuwe kribben aan den linkeroever der rivier de Lek, tusschen het Oud Slijker veer onder Hagestein en het Zederik kanaal, benevens het verlengen van de benedenste Krib aan den zoogenaamden Bokzak boven Nieuwpoort; lietgeen is aangenomen door den heer A. Benink te Vreedswijk voor de som van / 11.487.

DELFT, 20 Nov. De *Delftsche Courant* berigt, onder dato: 19 dezer, dat de alhier gevestigde kamer van koop handel zich bij rekwist heeft gewend aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, met bezwaar tegen het ontwerp der aanvullingswet op het binnenlandsch gedierteel. Wij kunnen verzekeren, dat zulks tot op dezen oogenblik, *nog niet is geschied*, ofschoon wij alle redenen hebben om te gelooven dat de Kamer alhier hare bezwaren tegen gezegd ontwerp aan de vertegenwoordiging zal bekend maken, en dat zulks ook vermoedelijk door de te Rotterdam, Schiedam, Delftshaven en Delft gevestigde handlers zal geschieden, even als zulks reeds door de Kamer van Schiedam en Delftshaven is gedaan.

GORINCHEM, 19 Nov. Op heden, ofschoon slechts een gewone weekmarkt zijnde, was hier ongeveer veertien honderd stuks rundvee (er markt gebracht, er werd dan ook veel handel gedreven, vooral in varen en vette koeijen.

VERMERKENDE. 19 Nov. Op de heden alhier gehouden kermis werden aangevoerd ruim 700 stuks vee. De handel was over het algemeen beter dan de voorgaande marktens vooral goede kwaliteit was zeer gewild.

Kleine. De prijs der Kaas was beden als volgt:
gevoerd. Middelbare f 33.50 de 50 Ned. Ø. Aan-
EDAM stapels.

staande aan het Westerbuiten, geheel afgebrand.

ZUTPHEN, 19 Nov. De stoomboot *Graaf van Rech-*
teren, varende van Amsterdam naar Zutphen, die Zatur-

dagavond 11. hier had moeten zijn, heeft beneden
 Zwelle een ongeluk gehad. Zij is namelijk onverhoeds

op eene praam gestolen, zoodanig dat het maolinetwerk belangrijk beschadigd is; zij heeft dien ten gevolge hare verdere reis moeten staken en zal eerst gerepareerd worden.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:
 PARIJS, 20 Nov. De *Moniteur* bevat een dekreet,
 waarbij bepaald wordt, dat de grondstoffen voor den
 scheepsbouw, gedurende drie jaren, vrij van regten in
 Frankrijk zullen kunnen worden ingevoerd.

MADRID, 20 Nov. De Koningin heeft de plegtige opening der universiteit bijgewoond. Tristany is naar Frankrijk gevlugt. Te Saragossa en in de overige deelen des rijk's heerscht de volmaaktste rust.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Nov. Men spreekt er van dat de H. Vader naar Parijs zou komen om de verwacht wordende keizerlijke spruit te doopen.

— Op het banket, dat gisteren in het stadhuis plaats gevonden heeft, is door prins Napoleon het volgende geantwoord op een aan hem toegebragten toast:

»Ik dank den voorzitter van den gemeenteraad, en stel u dezen toast voor op de stad Parijs!

„Ik reken het mij een groote eer de algemeene nijverheidstentoonstelling te hebben kunnen organiseren en besturen, en dus de de taak te vervullen, die Z. M. den Keizer mij wel heeft willen toevertrouwen.

»De betrekkingen die ik met de inzenders, de leden der jury en de vreemde commissarissen heb aangeknoopt, blijven mij dierbaar; ik zal mij beloond achten zoo zij mij dezelfde genegenheid toedragen, die ik voor hen gevoel, en zoo allen, die tot de tentoonstelling iets hebben bijgedragen, het aandeel dat ik in dit grootsche werk gehad heb, in aandenken houden.

» De stad Parijs heeft met edele gastvrijheid de vreemdelingen ontrvangen ; het gouvernement van Z. M. Napoleon III. draagt er roem op, onze hoofdstad haar gasten waardig te hebben gemaakt.

» Voor mij is het een groote voldoening, voor de keizerlijke kommissie een hooge eer, dat het gemeentebestuur ons een feest aanbodt. Parijs heeft haar deel gehad in de bewondering der vreemdelingen, welke onze tentoonstelling bezochten; de parijsche nijverheid mag trotsch zijn op den roem; dien zij in dezen wedstrijd der volken behaald heeft.

»Ik gevoel mij altijd aangedaan als ik dit stadhuis, dit burgerpalais binnentreed, dat zoo prachtig, zoo indrukwekkend is en zoo veel herinneringen bevat.

"Ik breng" dus, een toast uit aan Parijs, de hartader van Frankrijk, en een der middelpunten van de beschaafde wereld!"

— Sedert eenige dagen is er sprake van eene reis van den Koning der Belgen naar Parijs, ter gelegenheid van het verblijf des Konings van Sardinië.

— Prins Napoleon zal den Koning van Sardinië tot Lyon te ontmoet reizen.

— Men wil, dat de bank van Frankrijk van de Nederlandsche bank heeft geleend eene som van 35 millioen in zilver.

— Kortens tijd na de inneming van Sebastopol is in fransche dagbladen gemeld dat de maarschalk Pelissier en de admiraal Bruat van den Sultan een ~~ereloon~~ en jaargelden ontvangen hadden. Men leest thans in het *Journal de Constantinople* de verzekering dat er geen de minste grond voor dat bericht bestaat.

— Bij Keizerlijke ukase van den 18den Oktober is, uit hooft van den onvoldoenden oogst dezes jaars, de uitvoer van alle soorten van granen, langs al de Europeische grenzen van Rusland, mit-gaders uit het Koninkrijk Polen, verboden, met uitzondering van tarwe, waarvan de uitvoer over alle de Poolsche tolkantoren geoorloofd blijft.

— Aan het *Journal des Débats* schrijft men uit Alexandrie dat het Egyptische gouvernement dezer dagen uitvoering gegeven heeft aan het besluit der Porte tot afschaffing der slavernij. Niet alleen was het nu verboden, in Egypte slaven te koopen of te verkoopen; maar ook was aan alle slaven in het bezit van particulieren bekend gemaakt dat zij van stonden aan vrije lieden waren. Deze overlaaste maatregel was niet slechts hinderlijk voor degenen welke tot dus ver de dienst van slaven berigden; maar de plotselinge overgang uit den staat eener, trouwens niet drukkende slavernij tot het volle genot der vrijheid, werd ook voor de slaven zelven gevaarlijk geacht.

Verder wordt aan het zelfde blad gemeld dat de elektrische telegraaf tusschen Alexandrie en Kasr-el-Hais sedert eenige dagen in werking was, terwijl de draad getrêgd werd tusschen het laatstgenoemde punt en Kairo, langs den spoorweg, die binnen zeer korten tijd over de gansche lijn tusschen Alexandrie en Suez voor het algemeen ver-
voer opengesteld zou worden.

— Brieven uit Turijn melden, dat men aldaar eene demonstratie van sympathie jegens de Westersche mogendheden gereed maakte voor de groote revue, welke

de Koning den 16. Nov. over de nationale garde zonde houdens. Ook verhaalde men te Turijn, dat de Sardijnische regering besloten had, den aanleg van een regtstreekschen spoorweg van Lyon naar de Sardijnische grenzen tot aan Chambéry toe te staan. De HH. Roulier en Paleocappa zouden zich reeds over de eerste grondslagen van een desbetreffende overeenkomst verslaan hebben en men dacht, dat het verblijf des Konings te Parijs aan deze zaak haar beslag zoude geven.

ENGLAND.

LONDEN, 20 Nov. Z. Em. kardinaal Wiseman, was eenige dagen geleden tegenwoordig bij eene plechtige dienst, gedaan in de kerk van Onze Lieve Vrouwe te Moorfields, voor de rust der in de Krim geeneuveldesoldaten. Te midden van het koor der kerk verhiel zich een groote cenotaaf, waarop in vergulde letters een latijnsch opschrift blonk. De pilaren, het altaar en de kansel waren met zwart floers bedekt. Na de II. Dienst, beklom Z. Em. den kansel en hield eene korte rede tot de talrijk aanwezige geloovigen.

— De *Africa* is den 18 van New-York te Liverpool aangekomen met berigten tot den 9den. Joseph Wagner, die zich met wervingen voor het engelsche vreemde leger heeft ingela'ten, is tot twee maanden gevangenisstraf en honderd dollars boete veroordeeld. Het verschil met Engeland maakt een deel der bemoeijingen van het kabinet uit, en de Cuba quaestie moet ondertusschen Lord Palmerston en de heer Bultunan in behandeling zijn.

— De meeste bladen juichen de keus van den heer Laboulière als minister van koloniën toe, hoewel zij de ministers verwijten van zoo lang te hebben gewacht alvorens het kabinet voltallig te maken. Zij erkennen dat de heer Sidney Herbert de aangeboden portefeuille niet wel kon aannemen, daar hij dan met de Peelisten had moeten breken, wier vredelievende rigting hij in de laatste parlamentszitting mede gehuldigd heeft.

De parlementaire kracht van het ministerie wint intesschen niet veel door deze benoeming, daar de heer Labouchère slechts een middelmatig redenaar is.

— De *New-York Herald* bevat een niet onbelangrijk verhaal van een Amerikaansch geneesheer, Dr. Davega, welke 11 maanden in de Krim heeft doorgebracht en eerst na de ontruiming van Sebastopol de Krim heeft verlaten. Volgens de meening van Dr. Davega hebben de Russen thans, na het ontruimen van Sebastopol, ten noorden van de baai eene veel beter en veiliger positie dan vroeger het geval was; de noorderforten beheerschen volkomen de zuidzijde en aan de noordzijde was dermate gedurende 7 maanden versterkt, dat bijna elke heuvel een fort was geworden. Buitendien wordt de weg van het Russ. kamp naar Odesa bewaakt door detachementen van goed geoefende troepen, in het geheel ten getale van 300,000 man. De middelen van vervoer waren zoodanig ingerigt, dat elk oogenblik de troepen naar een bepaald punt in de Krim konden gebracht worden. De weg van Perekop was vrij en hierlangs konden de Russen gedurig proviand in overvloed ontvangen. Hetgeen gezegd was over gebrek aan amunitie en leeftocht, was geheel uit de lucht gegrepen even als hetgeen men gemeld had omtrent het voornemen der Russen om de Krim te verlaten, omtrent de desertie onder de Polen, enz. De heer Davega wijdt zeer uit omtrent de dapperheid en vaderlandsliefde der Russen, beweert daarentegen, dat deze met de grootste verachting over de Engelsche soldaten oordeelen, welke zij zeggen steeds geslagen te hebben en geheel vernield zouden hebben zoo zij niet door de Franschen waren bijgestaan. Volgens de getuigenis van Dr. Davega is de generaal Todtleben de afged. van allen zoowel van de Russische officieren als soldaten, en schrijft men hoofdzakelijk aan hem de eer der merkwaardige verdediging van Sebastopol toe. Hij telt slechts 30 jaren, heeft een gunstig voor komen en is zeer innemend van manieren. Dr. Davega is van oordeel, dat de geallieerden een nieuwen winter veldtocht niet kunnen vermijden, zij zullen buiten de stad moeten kamperen, daar de zuidzijde geheel onhoudbaar is in den winter.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 20 Nov. Men schrijft uit Lönningen, Groot-hertogdom Oldenburg, dat aldaar van den 4 tot 13 dezer eene missie is gehouden door de Eerw. heeren paters KeQerer, Frei en Klüber. Ze vond zooveel deelneming dat de zeer ruime kerk de geloovigen vaak niet kon be-vatten en voor een aantal van 9—10 duizend menschen onder den blooten hemel moest gepredikt worden. Om-streeks 9000 personen ontvingen de H.H. Sakramenten.

— De russische gezanten te Berlijn en Weenen hielden zich gereed, om eene reis naar Petersburg te onderneemen. Men wil, dat de bijeenkomst van russische diplomaten, welke aanvankelijk gezegd werd te Warschau te zullen plaats hebben, thans te Petersburg zal worden gehouden.

— Uit het badensche Zwarte-wond schrijft men, dat de orde der Barmhartige Zusters ook aldaar zal worden ingesteld. Volgens gerucht zou in het distrikts hospitaal te Triberg de zieken-verpleging aan die geestelijke zusters worden ongedragen.

— Groote kwantiteiten graan, uit de Wetteran komende, worden thans te Frankfort naar de Nederlanden ingescheept.

STADSNIUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 November.

BEVALLEN (17 Nov.): C. H. Labouchere, geb. van Lennep, Z. — (18 Nov.): J. E. Gompertz, geb. van den Broek, D. (19 Nov.): E. Eisendrath, geb. Witmond, Z.
OVERLEDEN (15 Nov.): E. A. Wijthoff. — G. M. Görlach, 68 j. — (16 Nov.): A. M. J. Janssen, 3 j. — S. S. van Limburg Stürum, geb. Munter, 55 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

19 NOV. 4½ u. gebl.	20 NOV. 4½ u. gebl.	21 NOV. 4½ u. gebl.
Nederl., Werkl. Schuld a 2½ pCt. 61½	62	62½
Dito Dito 3	73½	73½
Dito Dito 4	92	92½
O. I. Leening 1844 4	91½	92½
Amortisatie 3½	88½	88½
Handel-Maatschappij 4½	126½	127½
Aand. Arnh. Spoorweg 4½		
Dito Hollandse dito 4½		
Obligatiën 4½		
Maatschappij van Weld. 4		
Aand. Ned. Bank 2½		
België, Certificaten 2½	50½	50
Dito Rothschild 2½	50½	50½
Frankrijk, Obligatiën 3	19½	19½
Spanje, Onbep. Stukken 1½	38½	38½
Nieuwe 3	32½	32½
Binnenlandsche 3	32½	32½
Cert. Coup. Sp. Com. 4½	6	6½
Amortisable Schuld 3	39½	40
Portugal, te Londen 3	101	101½
Dito Uitgestelde 5	99½	100
Rusl., bij Hope en Co. 5	86½	86½
Dito A. 1828—1829 5	74½	74½
Negot. 1831 en 1833 4½	74	74
Nieuwe Engelsche 4	56½	56½
Negot. 1840 4	68	68
Dito Stieglitz 4	142½	142½
Dito Nieuwe 4	62½	62½
Certificaten te Hamburg 5	65½	66
Inscr. op 't Grootboek 6	31½	32
Dito Certificaten 6	31½	32
Polen, Obligatiën 4	72½	72½
Aandeelen 1835 5	72½	72½
Oostenrijk, Metalliek 5	69	69
Dito Nationale 5		
Dito 1847 2½		
Dito 1851 en 1852 2½		
Dito Nieuwe 5		
Dito 1854 5		
Jeener Bank 5		
Dito 4		
Aand. met Loting fl. 250 f		
Nieuwe dito 1854 3½	194½	194½
Pruiss. Aand. 1854 3½	102	102½
Amerika, Bank-Aktiën Cert. 5	102½	102½
Dito Orig. 5		
Napels, Cert. bij L. en B. 5		
Sardinië, te Londen 5		
Denemarken, dito 3		
Louisiana, te Londen 5	99½	99½
Brazilië 5	97½	97½
Dito 1843 5		
Mexiko, te Londen £ 100 3	18½	18½
Dito Onbepaalde 3	18½	18½
Peru 4½		
Grenada, dito £ 100 2½	17½	17½
Dito Uitgestelde 6½	6½	6½
Ecuador 3½	3½	3½
Venezuela, te Londen 4½		
Dito Uitgestelde 1½	11½	11½
Grieken, Bl. a £ 100 5		
5 pCt. Stieglitz 80½; Ecuador onb. 3½, ½; Gren. onb. 17½, ½; 4½ pCt. Braz. 88½, 89½; Coupon Ecuador 39, 40½, 39½; Pruisen Oude Loten f 260.		

In Binnenl. fondsen was bij geringe omzet geen variatie, met uitzondering die aan de Handel-Maatschappij, welke zeer gevraagd waren en op nieuw ½ pCt. verhandeld werden. Buit. fondsen nagenoeg als gisteren en Coupon Ecuador werden op nieuw voor engelsche rekening tot verbeterde koers van de markt genomen.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4½ pCt. Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs 2/m. f 55½	Livorno 2/m. f 38½
Bordeaux 2/m. f 56	Napels 87
Madrid 2/m. f 55½	Petersburg 1.65½
Cadix 2/m. f 55½	Weenen 6 w. 30½
Sevilla 3/m. 243	Augsburg 35½
Bilbao 243	Frankfort 98½
Lissabon 240	Hamburg 2/m. 34½
Porto 241	Londen 2/m. 11.70
Genua 41½	Rotterdam 2/m. 11.85

BIJENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Nov. Belg. leen. 2½ pCt. 53½; Obligatiën 3 pCt. —; id. 4½ pCt. 93½; Spanje 1—3 pCt. 19½; Binnenl. 3 pCt. 33; Romeine 5 pCt. 81½; Oostenrijk Metalliek 5 pCt. 66.

PARIS, 20 Nov. Fransche 4½ pCt. —; 3 pCt. 65.30; 2 pCt. Spanje 33½; id. 1½ pCt. —; 4½ pCt. Met. 31; Rom. Leen. 84.

LONDEN, 20 Nov. Consols 88½, 3 pCt. Spanje buitenl. 38½; 1½ pCt. dito 49½; Comité-Bewijzen 4½; Passive 6½, 5 pCt. Rusl. 95; 4½ pCt. dito 87; 4 pCt. Holl. 93½; 2½ pCt. id. 63½; 5 pCt. Sardinië 85½; Brazilië 98½; 4½ pCt. Peru 74½; Gren. uitg. 6½; id. werk. 19½; 3 pCt. Mexiko 19½; Turkije —; 4 pCt. Portugal —; Ecuador —; Wissel op Amst. 11.19.

WEENEN, 20 Nov. Met. 5 pCt. 74½; id. 4½ pCt. 64½; Bank-Aktiën 923; Wissel op Londen 11.1; Amst. —; Parijs 13½; Goud —; Zilver 13½; Nieuwe Leening 97½.

BERLIJN, 20 Nov. 3½ pCt. Pr. Staatsch. —; 5 pCt. Rusland 95½; id. 4½ pCt. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 20½; Parijs 79½; Amst. —; Weenen 142½; Petersburg 97.

HAMBURG, 20 Nov. Spanje 3 pCt. 30½; id. 1 pCt. 18; Rusl. 5 pCt. —; 3 pCt. Mexikanen —; 5 pCt. Sardinië —; Wissel op Amst. 36.10; Londen kort 13.5½; Weenen —.

FRANKFORT, 20 Nov. 5 pCt. Met. 64½; 1 pCt. Spanje binnenl. 19½; id. 3 pCt. 32½; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

ANTWERPEN, 19 Nov. Graanmarkt. De omzet was niet zeer levendig, doch alle soorten blijven gesouteneerd. Van Tarwe zijn gedaan ca. 1500 hect Rhijnland-che, op levering a f 22 per 80 kilo Van Amerikaansch Tarwemeel zijn een honderdtal vaten a fca. 57½ per vat afgedaan. Amerikaansche Rogge in loco met f 14½ betaald.

Terpentijnolie minder aangenaam. Van Amerikaansch zijn tot gereduceerde prijzen 75 vaatjes afgedaan.

Harst stil. Tot geh. prijs werden 500 vaatjes bruine Amerikaansche gedaan.

Rijst gedeceerd hooger. Sedert Zaterdag ging in gepeld Arracan op levering veel om a f 11; in loco werd voor ordinaire kw. f 10½ a 11½ betaald.

CHEMÉ, 5 Nov. In zwart en rood Rozijn kwamen deze week weinig inkoop tot stand, zoodat voor het weinige nog resterende de prijzen nominaal voor rood op P 150 23/40 en voor zwart op P 90 aan te nemen zijn.

SMYRNA, 7 Nov. Sedert 31 Okt. zijn alhier 859 ladingen, (ca. 3500 centenaars) Vijgen aangekomen, die met P 80 a 140 en de Eidemes met 150 a 220 per cwt. n. kw. betaald werden. Van af het begin der oogst tot op heden zijn ca. 22000 cwt aangekomen. — Zwart Yerli Rozijn met 87 a 90, Beglerbeg met 90 en rood met 120 a 160 betaald.

Manufacturen gaan vlot af. — Koers op Londen 11½ a 11½.

SCHEEPSTIJNINGEN.

UITGEZEILD:

TEXEL, 20 Nov. Burggraaf, Gestra. Batavia en Canton. Mooi, de Welvaart, Canton. — Meijer qq., Decima, Kust van Guinea. — Leeuwe, Hendrika Jantina, Constantinopel.

HELVOET, 20 Nov. Calander, Neerland's Koning, Batavia.

RIVER-VAART.

AMSTERDAM, 21 November in lading naar:
Keulen A. v. Ahlen, Colln N° 9.
Keulen & Coblenz J. Grenshausen, die Gebrüder.
Weesel F. Beijer, Wilhelmina.
Dusseld. & Nieuw H. Lutzenkirchen, Koophandel.
Mainheim L. Lang, Concordia.
Frankfort J. Kievitz, Frankfort N° 17.
Duisburg C. Scholten, Hoffnung.
Mainz F. Leijdekker, Mainz N° 2.

Rijnhoogte ARNHEM 20 Nov. 1 el 15 duim.
KEULEN 20 " 6 vt. 4 "

Advertentiën.

(1535) Heden overleed ten gevolge van een spoedig toenemend verval van krachten, voorzien van de H. Sakramenten der stervenden, de Zeer Eerwaarde Heer ANTONIUS GERARDUS VAN DAM, sedert 10 September 1826 R. C. Pr. en Pastoor alhier, in den ouderdom van ruim 67 jaren.

VIANEN, 14 November 1855.

J. VAN HATTUM,
R. C. Pr. en Pastoor.
JOH. VAN MEERWIJK.
J. W. A. BERNSEN.
Executeuren Testamentair.

(1538) Heden overleed tot diepe droefheid zijner Broeders, Zusters en verdere Familie, in den ouderdom van ruim 46 jaren, de Wel-Eerwaarde Heer FELIX MATHIAS MARINKELLE, R. C. Priester en Pastoor te Weesp. WESP, 18 November 1855.

Een R. K. Jongeling, oud 22 jaren, bezittende van goede getuigschriften, het Fransch en de beginselen der Engelsche taal en de Muziek kunnende onderwijzen, zag zich gaarne ten spoedigste geplaatst als **SECONDANT**. Hierop reflecteerende adressere men zich met franco brieven onder lett. Y, aan J. HERMANS, Boekhandelaar te Breda. (1540)

(1541) Bij J. HERMANS, Boekhandelaar te Breda, is van de pers gekomen:

De Syrische Katholijken en hunne Patriarch Mgr. IGNATIUS ANTONIUS SAMTURI, door den Abbé JOANNES MAMABARCHI, Secretaris van den Patriarch van Antiochië, bevattende zijn lijden en strijden voor de H. Kerk. Ten voordeele van de Missie. Prijs 15 Cents, met getallen minder.

(1525) Bij N. J. VERHOEFF te Rotterdam, heden uitgegeven:

Gedichtjes voor Katholieke Scholen en Huisgezinnen door J. WATERREUS. Prijs op ord. papier 25 Cent. " " best " 35

Dit boekje, voorzien van eene kerkelijke goedkeuring door Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid den Bisschop van Haarlem, munt uit door eene kinderlijke teekening en dienstige strekking, waardoor het bijzonder geschikt om als geschenk en als schoolboekje gebezigd te worden.

Inhoud:

Eerste Afdeling.

1 Het zoete kind. 2 Morgengebed. 3 Avondgebed. 4 Bed voor het eten. 5 Gebed na het eten. 6 Christus geboden. 7 De Vasten. 8 De Hemel. 9 Dagelijksch geweten-oordeel. 10 Bede tot de H. Maagd. 11 Toewijding aan de H. Maagd. 12 De groet des Engels.

Tweede Afdeling.

13 Kersmis. 14 Onnoozele-kinderen-dag. 15 De aanblijven der wijzen. 16 De zoete naam. 17 Paschen. 18 De tieme des Heeren. 19 Het Pinksterfeest. 20 De ten Hemelopstijging der H. Maagd. 21 Loflied ter eere van den H. Jozef. 22 De spraak tot den Engelbewaarder.

Derde Afdeling.

23 De H. Aloysius, patroon der jeugd. 24 De H. Vincentius, patroon der Nederlanden. 25 Sint Nikolaas. 26 De H. Vincentius van Paulo. 27 De H. Stefanus, eerste martelaar. 28 De H. Laurentius. 29 De H. Antonius van Padua. 30 De H. Franciscus van Assise. 31 De H. Dominikus. 32 De H. Ignatius de Loyola. 33 De H. Theresia. Slotgedicht De Dood.

Het boekje is verzonden en alom te bekomen, bij Heeren C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam en broeders VERHOEFF te 's Bosch is het in voorraad.

Bij den Uitgever d'zer Courant zijn de volgende werken verkrijgbaar:

Tractatus de Jure Liturgico, auctore D. B. Gaume, Manuel des Confesseurs, 1 vol. in 8°.

Henri Klee. Manuel de l'Histoire des Dogmes Catholiques, 2 vol. in 8°.

Sujets de Circonstances ou recueil d'Allocutions et de Discours pour toutes les circonstances ordinaires et extraordinaires du Ministère Pastoral, 1 vol. in 8°.

La Femmes Catholiques, faisant suite aux Femmes de l'Evangile, par le Bévér. P. D. Joichim, 2 vol. in 8°.

Missions de Chine — Mémoires sur l'état de la Mission du Kiang nan 1842—1855, par le Bévér. P. D. Joichim, 1 vol. in 8°.

Etudes sur le vie de Bossuet jusqu'à son entrée en fonctions en qualité de précepteur du Dauphin (1627—1670), par A. Floquet, 3 vol. in 8°.

Méditations sur les Vérités et les Devoirs du Christianisme pour chaque jour de l'année, par Mgr. Chard Challonnet, 3 vol. in 12°.

Vie et Révélation de la sœur de la nativité religieuse convers au convent des Urbanistes de Fougères, Ecrites sous sa dictée, 4 vol. in 12°.

Preces Gertrudiane sive vera et Sincera meditatio potissimum ab ipso Christo revelatarum B. Gertrudis et Mechthildis Virginibus ordinis S. Benedicti, 1 vol. in 8°.

L'imitation de Jésus-Christ. Nouvelle édition avec des réflexions, des pratiques nouvelles et extraits de la traduction de PIERRE CORNEILLE, M. l'abbé BAUTAIN, avec magnifiques illustrations, 1 vol. in 8°.

Beautés du Christianisme. Illustrées de vignettes, gravées sur acier par nos meilleurs artistes, d'après les tableaux originaux de BARRIAS, DUVEAU, BOULANGER, GAMBART, MASSARD; texte par M. l'abbé E. BEUF, 1 vol. in 8°.

La Vierge. Histoire de la Mère de Dieu, de son culte, par l'abbé ORSINI. Nouvelle édition illustrée, par MM. J. Laroche, Brevière, E. Coué, J. Gagniet, L. Noël, Lacoste aîné et Arbien, 2 vol. in 8°.

Discourses addressed to Mixed congregations. By John Henry Newman, Priest of the oratory of St. Philip Neri, 1 vol. 8vo.

A Vindication of the Catholic Church, in a series of letters addressed to the Rt. rev. John Henry Cardinal Newman, Protestant Episcopal Bishop of Vermont, Francis Patrick Kenrick, Archbishop of Baltimore, 1 vol. in 8°.

Heroines of Charity: containing the Sisters Vincennes, Jeanne Biscot, Mlle le Gras, Madame Miramion, Mrs. Seton, the little Sisters of the Holy Child, etc. etc. With a Preface by Aubrey de Vere Esq., 1 vol. in 8°.

Pictures of Christian Heroism. With a Preface by the Rev. H. E. Manning, D. D., 1 vol. in 8°.

The With of Melton Hill: A Tale by the Author of "Mount St. Lawrence," 1 vol. in 8°.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.